



„Ohrožený druh“ Jaroslav Partyka z Morkůvek patří mezi hrstku včelařů, kteří se pořád drží. Ale ubývá jich stejně jako jejich milovaných svěřenkyň.
Foto: Otto Ballon Mierny, MF DNES

Med z Moravy. „Podpultovka“

V kraji už téměř není žádný domácí med. **Malé zásoby**, které měli včelaři z loňského roku, už vyprodali. A s blížícím se jarem vyvstává další problém. Kdo opyluje květy stromů? Ani včel totiž není moc.

Sehnat v kraji kvalitní domácí med je v těchto dnech už otázka velkého štěstí nebo dobrých známostí se včelaři. Jednak ho včely kvůli špatnému počasí loni „vyrobily“ obzvlášť na jižní Moravě málo. A pak je to s českým medem jako s českým česnekem. Lidé pochopili, že je lepší než ten z dovozu.

„Léta beru med od tří známých včelařů, teď mi ho však neprodá ani jeden. Dva z nich tvrdí, že ho měli jen pro sebe a ten třetí říká, že poslední prodal už před Vánoce,“ posteskla si Zdena Horká z Hodonína. „Obvykle touto dobou mívám ještě asi tři sta kilogramů medu, teď ho mám sotva desetinu,“ říká brněnský včelař Milan Žižka.

Třeba na Vysočině je podle včelaře z Morkůvek Jaroslava Partyky medu více, a má proto i své vysvětle. „Tamní včelaře zachránil les. Na jižní Moravě je jich podstatně méně a většinou smíšených. Jsme více odkázáni na zemědělské plodiny a když loni kvetly, tak většinou přišlo a včely se do nich nedostaly,“ popisuje Partyka.

Včelaře shání i sadaři, kočovníků je ale málo
Včelařům však nyní nezvoní jen te-

lefony kvůli medu, volají jim i někteří pěstitelé. Jaro se blíží, začnou kvést stromy i plodiny a úly v sadech nebo na polích mohou podstatně zvýšit úrodu.

„Chtějí nás, ale dostat úly do sadu není jednoduché. Kočovní včelíny už mnoho z nás nemá a často také jejich zařízení neodpovídá současným dopravním předpisům,“ říká včelař Žižka a dodal, že za jedno včelstvo v sadu se platilo 150 až 500 korun. Upozornil však, že případů, kdy se farmáři domluví s včelaři, je nyní velmi málo.

„Už skoro není nikdo, koho bychom s nabídkou, aby nám přivezl do sadů včely, oslovili,“ uvedl Josef Čačík, ředitel Patrie Kobyly, která má celkem 200 hektarů sadů.

O tom, že pilné včelky mohou podstatně zvýšit úrodu, nepochybuje. „Kvůli tomu jsme je dokonce sami chovali. Měli jsme dokonce až sto třicet včelstev, jenže pak jsme je všechny museli kvůli moru včelího plodu zlikvidovat a chov už jsme neobnovili,“ říká Josef Čačík.

Patria většinou pěstuje meruňky a ty by mohly začít kvést už koncem března. Právě oranžovým plodům se loni vůbec nedařilo a pěstitelka Jana Tvrdáčková z Vyškovska soudí, že se urodily jen díky

tomu, že hned vedle stromů mají včelíny.

Včely už řeší i Evropská unie

Podle údajů ministerstva zemědělství je nyní na jižní Moravě na 53 tisíc včelstev, zhruba o šest tisíc více než v roce 2008. Optimismus přesto není na místě, dlouhodobě jejich počet klesá. V Česku je jich nyní kolem půl milionu, před dvaceti lety jich však bylo na osm set tisíc. Ubývají i v jiných zemích a Evropský parlament už kvůli tomu vyzval Evropskou komisi, aby se včelami začala vážně zabývat.

Trochu pomoci se snaží i Jihomoravský kraj. Na letošní rok vypsala dva dotační tituly. Přes milion a půl chce rozdělit chovatelům na jejich vybavení a dalšími čtyřmi sty tisíci korunami podpoří mimo jiné včelařské kroužky. Problém včelařství je totiž i v tom, že chovatelé stárnou a vymírají. „Naše organizace má 35 členů a většina z nich má nad 75 let. Včelaře ve věku do třiceti let máme jen dva,“ potvrzuje stárnutí včelařů Milan Žižka. Z toho důvodu se obává, že i s kroužky a výchovou mladých včelařů to nebude jednoduché. „Děti by možná i zájem měly, ale kroužek u nás nemá kdo vést,“ dodal. **Helena Vaculová**

Včelaři pozor, veterináři mají podezření na mor

JIŽNÍ MORAVA (vha) Letošní zima byla podle veterinářů k včelám shovívavá. „Nemáme nahlášený žádný velký úhyn,“ uvedl Igor Šanda z Krajské veterinární správy v Brně. Varroázy je podle nedávného testování méně než v minulých letech. V pěti chovech je však podezření na nemoc včelího plodu.

„Jeden je na Hodonínsku a čtyři na Břeclavsku,“ uvedl Igor Šanda. Upozornil však, že tyto chovy se ještě budou nyní dál vyšetřovat. „Až pokud se podezření potvrdí, budou se muset zlikvidovat,“ dodal.

Dopad by to mělo i na včelaře v okolí, protože se v těchto případech vyhláší ochranné pásmo a všechny chovy ve vzdálenosti do pěti kilometrů by se musely určitou dobu kontrolovat.

Vyjádrete se! Medu je na Moravě málo

„Obvykle touto dobou mívám ještě asi tři sta kilogramů medu, teď ho mám sotva desetinu.“
Milan Žižka, včelař

„S českým medem je to jako s českým česnekem. Lidé pochopili, že je lepší než ten z dovozu a je teď po něm větší poptávka.“

Kde vy nakupujete med?
Pište na helena.vaculova@mfdnes.cz

Co drtí včely? Řešili, zda i mobily

Včelstva vymírají kvůli roztočům a moru. **Vědci ale úbytek hmyzu** zkoumají ze všech stran

JIŽNÍ MORAVA (vha) Pálení úlů a vybijení včel. To nejhorší, co může včelaře potkat. Mnozí z nich se po této katastrofě už nevzpamatují a chov neobnoví. Smutná situace ale nastává stále častěji. Včely totiž decimuje varroáza, kterou způsobuje roztoč a pak mor včelího plodu. Varroáza se léčí dá, mor v úlu je už konec. Všechny včely v chovu se musejí zabít a všechno zařízení spálit, aby se zabránilo dalšímu šíření.

Včel ale ubývá i bez těchto drastických opatření. Proč, to už mnoho let řeší i vědci. Ve Výzkumném ústa-

vu včelařském v Dolu u Libčic se dokonce vážně zabývali tím, jestli včelám nevaří mobily.

„Domněnka, že na úbytku včel mají vliv, vznikla v době, kdy operátoři začali signálem pokrývat další oblasti a lidé si v nich stěžovali, že je méně včel. Studie však prokázaly, že mobily včelám problémy nedělají,“ říká Dalibor Titěra z Výzkumného ústavu včelařského. Připustil, že tento hmyz je velmi citlivý a pokud se přemístí například pod sloupy vysokého napětí, tak jsou včely vyděšené, ale poměrně brzy si „svoje GPS“

přeladí a fungují dál. Co jim tedy vadí? Znečištěné ovzduší, chemie na polích i příliš chutiví včelaři, kteří jim vezmou všechn med a navíc je místo cukrem přikrmují nevhodnými sirupy.

Nakonec přece jen lepší zpráva, už proběhla vyšetření na varroázu a veterináři vzkazují, že včely jsou v pořádku. Tak zlé, jako to bylo v letech 2007 a 2008, kdy kvůli roztočům uhynulo 40 procent včelstev, to letos podle mluvčího Státní veterinární správy Josefa Dubna určitě nebude.

Vaším objektivem Fotografie z Rajce.net



Vystavte fotografie na Rajce.net

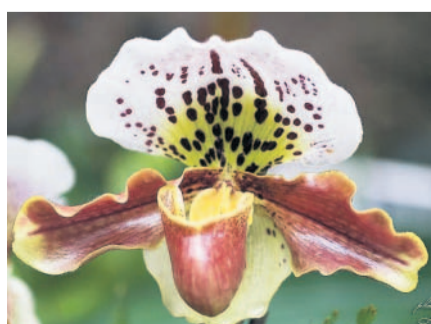
Pokud do svého alba zařadíte zajímavé fotografie zachycující aktuální události na jihu Moravy, mohou se objevit i v novinách.

Na stránce www.rajce.net si založte zdarma účet a fotografie uložte do sekce **Moje fotozprávy**. Další návody najdete na www.navody.rajce.net

Fašank se zdravotními klauny

Masopust zažili nedávno i dětské pacienty z onkologie Fakultní nemocnice v Brně.

Foto: Jiří Tvrď (listarna.rajce.net)



Výstava orchidejí Arboretum v Brně právě kvete.
Foto: H. Braunová (hliska.rajce.net)



Košť vín v Lanžhotě V sobotu se místní vinaři opět sešli u degustace.
Foto: Pavel Korecký (pkorys.rajce.net)

INZERCE

Digitální kabelovka UPC: 30 programů včetně 5 HD!

VÝHODY: ušetříte, set-top box Vám zapůjčíme ZDARMA

INSTALACE: profesionální instalace za 1 Kč

VÝBĚR: rozšířte si nabídku o žánrové balíčky

Již za **151 Kč** měsíčně

844 222 111
www.upc.cz

Akční cena 151 Kč měsíčně na 4 měsíce se vztahuje k programové nabídce Starter a platí pro nové zákazníky při objednání do 31. 3. 2011. Pro příjem HD programů potřebujete HD videorekordér (HD PVR). Cena je včetně DPH.

